VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

# KANCELARIA SEJMU
# Biuro Komisji Sejmowych

## PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych (nr 74)**

z dnia 2 lipca 2018 r.

# Pełny zapis przebiegu posiedzenia

# Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych (nr 74)

2 lipca 2018 r.

Komisja Mniejszości Narodowych i Etnicznych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Danuty Pietraszewskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

**– sprawy bieżące,**

**– projekt planu pracy Komisji na okres od 1 lipca do 31 grudnia 2018 r.**

W posiedzeniu udział wzięli: **Grzegorz Kuprianowicz** prezes Towarzystwa Ukraińskiego, przedstawiciel społeczności ukraińskiej w Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz **Piotr Tyma** prezes Związku Ukraińców w Polsce.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Andrzej Kniaziowski**, **Beata Machul-Telus** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Przedmiotem naszego posiedzenia jest omówienie i zatwierdzenie planu pracy na kolejne półrocze.

Ponieważ na poprzednim posiedzeniu chciał jeszcze zabrać głos pan prezes Tyma, a mogliśmy to zrobić w sprawach różnych, ale zakończyliśmy posiedzenie, to w ramach tych spraw różnych na początku naszego posiedzenia udzielam jeszcze głosu panu prezesowi Tymie. Proszę państwa o skupienie i ciszę.

Proszę, panie prezesie.

**Prezes Związku Ukraińców w Polsce Piotr Tyma:**

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, przede wszystkim chciałbym podziękować za wystąpienie Komisji do Komisji Etyki Poselskiej w sprawie publicznego kłamstwa, którego dopuścił się pan poseł Rzymkowski. Wiem, że stało się to zarówno w formie pisemnej, jak i pan wiceprzewodniczący Huskowski brał udział w posiedzeniu Komisji Etyki Poselskiej. Chcę państwa poinformować, że 6 czerwca Komisja Etyki Poselskiej zajmowała się tą sprawą.

Zwracam się do państwa w takim oto momencie, kiedy mam poczucie pewnej bezsilności, że stała się rzecz niebywała, jeżeli chodzi o standardy polskiego parlamentaryzmu. Otóż nie ulega wątpliwości, że pan Rzymkowski dopuścił się kłamstwa w trakcie przedstawiania sprawozdania o nowelizacji ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej. Zostało to przez niego potwierdzone. W jednym z wywiadów użył takiego miękkiego określenia jak „błąd". Od razu chcę tu sprostować, że pan Rzymkowski nigdy w żaden sposób nie przeprosił osoby, którą pomówił, że była agresorem, że dopuściła się napadu, nie wykonał wobec niej żadnego gestu.

Natomiast przeciwnie, na posiedzeniu 6 czerwca pan poseł Tomasz Rzymkowski po raz kolejny dopuścił się kłamstwa. Odpowiadając na zapytania posłów, pan Tomasz Rzymkowski odpowiedział: „Przypominam, że chodzi o mężczyznę ubranego w koszulkę z wizerunkiem Stefana Bandery. Był to przykład promocji, pojawiania się w polskiej przestrzeni publicznej pewnych symboli, które nigdy nie powinny się w niej znaleźć". Pan poseł Rzymkowski twierdzi, że doskonale zna sprawę, natomiast byłem i jestem od początku uczestnikiem tego procesu jako oskarżyciel posiłkowy i takie zdarzenie nie miało miejsca. Zapytanie, które padło na sali sądowej, padło nie ze strony sędziów, tylko ze strony oskarżonych. Oskarżonych o czyn kryminalny – napaść na procesję, pobicie, uszkodzenie ciała.

W tej sytuacji mamy jakby kolejne powtarzanie kłamstwa. Pan poseł przyznał się do błędu, powiedział: „To był błąd” i nic więcej. Nie przeprosił za ten błąd, za to, co powiedział 25 stycznia. Natomiast po raz kolejny w trakcie posiedzenia wprowadził w błąd panie posłanki i panów posłów z Komisji Etyki Poselskiej. Mamy do czynienia z sytuacją skandaliczną. Pan poseł ma swoje biuro poselskie w regionie, ma swoich asystentów. Tak samo jak każdy obywatel ma wgląd do aktu oskarżenia, ma możliwość sprawdzenia, jakie były fakty. Natomiast powielanie nieprawdziwych informacji po raz kolejny jest działaniem z premedytacją, wymierzonym w naszą społeczność.

Kolejna rzecz, która mnie zbulwersowała. W trakcie rozpatrywania tego wniosku pojawiają się argumenty, że sprawa dotyczy stosunków międzynarodowych. Doszło do ataku na obywateli polskich narodowości ukraińskiej, czynu kryminalnego, o który jest oskarżonych 20 osób, a 12 z tych osób miało wcześniej stawiane zarzuty kryminalne. Pan poseł Rzymkowski za każdym razem w publicznych wystąpieniach staje w obronie tych osób, używając nieprawdziwych argumentów.

Jeżeli to możliwe, zwracam się więc z prośbą do Komisji, żebyśmy stanęli – jak mówią Amerykanie – *face to face*, mając twarde dowody, zeznania. W sądzie ostatnio pokazano zapis monitoringu, jak ta sytuacja wyglądała. Tu nie ma wątpliwości. Natomiast to, co przeczytałem państwu, to jest zapis stenograficzny. Mamy do czynienia z ciągłym podsycaniem wrogości wobec Ukraińców przez posła Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej za pomocą kłamstwa. Komisja Etyki Poselskiej umorzyła sprawę, ale wydaje mi się, że sprawa jest, ponieważ jest kłamstwo i jest sytuacja, w której niebawem będzie wyrok sądowy i ten wyrok sądowy nie może być inny, ponieważ wszystkie dowody, zeznania, prokuratura, świadkowie wskazują, że fakt miał miejsce. Natomiast z wystąpień pana posła Rzymkowskiego wychodzi, że mamy tutaj do czynienia z jakimś przeciwdziałaniem banderyzmowi. To są dwie różne kwestie i wydaje mi się, że poseł na Sejm RP jest zobowiązany do tego, by występować zgodnie z faktami, a nie te fakty tworzyć.

Dlatego przepraszam, że zabrałem czas, ale niestety sprawozdanie stenograficzne ukazało się z pewnym opóźnieniem i dopiero teraz mogliśmy się z nim zapoznać. Nie jest to jedyne kłamstwo z wystąpienia, ale już nie chcę zajmować państwa uwagi szczegółami dotyczącymi tej sprawy. Jeszcze raz podkreślam, że jest to jawna nieprawda, którą można sprawdzić. Można to sprawdzić w sądzie, można sprawdzić w protokołach itd. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Dziękuję bardzo. Panie prezesie, nie otrzymaliśmy jeszcze z Komisji Etyki Poselskiej ani żadnego oficjalnego raportu, ani pisma. Kolejną decyzję musimy podjąć dopiero w tym momencie, kiedy będziemy oficjalnie zawiadomieni, prawda? Dziękuję za tę informację. Nieoficjalnie wiem, co się działo, ale reagujemy tylko na te oficjalne sytuacje. Pozwoli pan, że kiedy dopiero otrzymamy odpowiednią dokumentację, to jako Komisja albo prezydium się do tego odniesiemy. Bardzo dziękuję. Jest to bardzo przykre, ale sprawa nie idzie ad acta, tylko Komisja czeka po prostu na oficjalny raport. Dziękuję bardzo.

Proszę państwa, już chyba bardzo dawno otrzymali państwo prośbę, aby zgłaszać propozycje do planu pracy. Z tego, co wiem, to żadna propozycja nie wpłynęła. W związku z tym skonstruowaliśmy plan pracy sami jako prezydium. Odbyło się posiedzenie prezydium na temat tego planu pracy.

Aha, państwu jeszcze został ten plan pracy dostarczony. W związku z tym spytam, czy państwo jakichś uwag nie wnoszą. Żadna uwaga do dzisiejszego dnia nie wpłynęła. Tym samym uznałam, że skoro mieli państwo tyle czasu, tyle okazji i żadna uwaga nie wpłynęła… Uważam dyskusję na ten temat po prostu za zamkniętą, ale chcielibyśmy…

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**

Mam jedną uwagę.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Jeszcze nie skończyłam, panie pośle. W związku z tym dzisiaj pozostało nam przegłosowanie tego planu pracy, jego akceptacja. Tak na przyszłość, bardzo bym prosiła, żeby jednak państwo pochylili się nad tymi planami, żeby potem nie wynikały pięć przed dwunastą jakiekolwiek kontrowersje albo to, co mieliśmy na poprzednim posiedzeniu,

bo czasu było naprawdę dużo. Tak jak powiedziałam, mamy ten plan. Prosiłabym państwa o akceptację.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Mam uwagę jedną do planu.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Proszę bardzo.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Tak jest, oczywiście. Pani przewodnicząca, otóż w punkcie 12. porządku pracy Komisji na grudzień jest „Informacja na temat sytuacji i problemów mniejszości narodowych i etnicznych z terenu województwa śląskiego".

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Tak, tak.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Otóż, jeśli umieścimy, o jakie mniejszości chodzi, to tak, a jeśli nie umieścimy, to będę wnioskował o skreślenie tego właśnie punktu.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
O wszystkie, jakie tam są.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Nie wszystkie. Bardzo konkretnie wpiszmy, o jakie mniejszości chodzi. Jak nie, będę po prostu wnioskował o skreślenie tego z planu pracy. Jeśli nie wyszczególnimy, to będę wnosił o skreślenie.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Proszę państwa, Komisja już była kiedyś w województwie śląskim. Oczywiście, że w województwie śląskim jest sporo tych mniejszości narodowych i etnicznych. Jest tam jedna z największych mniejszości narodowych – niemiecka.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Okej. To wpiszmy niemiecką.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Jest tam mniejszość żydowska. Są Romowie.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
To wpiszmy.

**Poseł Ryszard Galla (niez.):**
Tak jak ustawa przewiduje.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Wpiszmy.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Ale my nigdy nie wpisujemy. Po prostu jeżeli jedziemy w teren, to odwiedzamy wszystkie mniejszości, jakie mamy informacje. Każde województwo ma swojego pełnomocnika do spraw mniejszości etnicznych. Kiedy konstruujemy plan pobytu w danym regionie, zasięgamy informacji od pełnomocnika do spraw mniejszości etnicznych i na podstawie jego informacji konstruujemy program pobytu. Oczywiście uwzględniamy też jego sugestie, ponieważ on to najlepiej zna.

**Poseł Ryszard Galla (niez.):**
Ale też sugestie posłów z tego regionu.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Ależ oczywiście, dlatego bardzo często, kiedy te regiony odwiedzamy… Tu muszę państwa pochwalić, że najczęściej nasze posiedzenia wyjazdowe wynikają z inwencji posłów. To posłowie chcą na swoim terenie przyjąć Komisję i mają również rozeznanie, jakie te mniejszości tam się znajdują. Proszę?

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**

To wpiszmy, o jakie chodzi i wtedy OK.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Dokładnie tak. To najbliższe posiedzenie wyjazdowe, które mamy, dotyczy województwa lubelskiego, prawda? To też na prośbę pana posła Głuchowskiego, tak? Jedziemy, jeżeli tam… Po prostu w zależności od tego, jakie tam te mniejszości się znajdują.

Panie Sobierajski, wiem, o co panu chodzi. Pan już teraz się boi, że będzie ktokolwiek mówił o mniejszości śląskiej. To jest mniejszość, która ma prawo starać się o wprowadzenie do ustawy, ale pan już się na wyrost boi. Proszę?

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**

No i wyszło, nie?

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Dokładnie tak. Dobrze, tak więc… Jeszcze wcześniej pani poseł Pępek.

**Poseł Małgorzata Pępek (PO):**

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, jeśli Komisja będzie w województwie śląskim, to zapraszam bardzo serdecznie do Żywca, żebyśmy nie zostali pominięci. Mamy sporą mniejszość romską. Są tam problemy. Dobrze by było, żeby Komisja odwiedziła Żywiec. Tak, oczywiście. Oni na to na pewno czekają. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Dziękuję bardzo.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**

Romska jak najbardziej. Oczywiście, że nad romską się pochylimy.

**Poseł Małgorzata Pępek (PO):**

Zapraszam, panie pośle Sobierajski.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Tak. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**

W pełni popieram to, co powiedział pan poseł Czesław Sobierajski. Tutaj nie chodzi o żadną domyślność, tylko znowu o intencje. Co by się stało, gdybyśmy wymienili, również w formie zobowiązującej do zaproszenia konkretnych środowisk, w porządku alfabetycznym wszystkie te mniejszości: niemiecką, żydowską, romską, muzułmańską?

**Poseł Ryszard Galla (niez.):**

Przecież mniejszości zaprasza wojewoda.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Wojewoda. Dokładnie tak.

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**

Komisja. Różnie to bywa. Natomiast to…

**Poseł Ryszard Galla (niez.):**

To ustalmy zasady i już. Ale mniejszości zgodnie z ustawą, nie?

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**

Zgodnie z ustawą.

**Poseł Anna Cicholska (PiS):**

Ale te, które są na tym terenie.

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**

Zgodnie z ustawą, z porządkiem prawnym Rzeczypospolitej. Natomiast, oczywiście, bardzo przychylam się do postulatu pani poseł w sprawie interesów Żywiecczyzny jako miejsca również ważnego dla niektórych mniejszości tam silnie występujących. Dziękuję bardzo.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Dziękuję bardzo. Po prostu nie mam już słów na wasze obsesje, ale uważam, że nawet ustawa nie jest dokumentem zamkniętym. Ustawa jest zawsze dokumentem otwartym. Jeżeli nawet na terenie są środowiska, które chciałyby się znaleźć w ustawie, to nie widzę w tym problemu, żeby ci ludzie… Spotkaliśmy się też ze Ślązakami i polska racja stanu na tym nie ucierpiała.

**Sekretarz Komisji Beata Machul-Telus:**

Z Grekami…

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Spotkaliśmy się z Grekami, którzy też nie są w ustawie, ale mają aspiracje i chcieli po prostu wyrazić te swoje oczekiwania.

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**

Ale Grecy są narodem.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Chodzi o mniejszość.

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**

Ślązacy nie są narodem.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Ale jest mniejszość narodowa i jest mniejszość etniczna.

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**

Etniczną mniejszością Ślązacy nie są.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Naprawdę trzeba się przede wszystkim wyzbyć tych fobii, bo one są niezrozumiałe dla ludzi. No, ale oczywiście i tak dziękuję…

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**

Trzeba się wyzbyć patriotyzmu?

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Nie. I tak dziękuję, że nie powiedzieliście, że po prostu nie można uwzględniać opcji niemieckiej.

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**

Bardzo chcemy się spotkać z mniejszością niemiecką na Śląsku.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**

Jak najbardziej.

**Poseł Ryszard Galla (niez.):**

Pojedziemy do Raciborza albo do Gliwic.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Tak jest. Dobrze. Czy ktoś z państwa zgłasza sprzeciw? Ktoś sprzeciwia się zaakceptowaniu tego naszego planu?

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**

Ale skreślenie najpierw tego punktu…

**Poseł Małgorzata Pępek (PO):**

Panie pośle…

**Poseł Ewa Kołodziej (PO):**

Ale za chwilę mamy posiedzenie innej komisji. Proszę nie torpedować pracy.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

To jest naprawdę…

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Wnioskuję o przegłosowanie sprzeciwu wobec punktu…

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Nie ma głosów, nie ma sprzeciwu. Dziękuję bardzo.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Złożyłem wniosek o skreślenie.

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**
Ale był formalny wniosek.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Formalny wniosek.

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**
Dotyczący zapisu?

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Zapisu tego…

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**
Zapisu.

**Sekretarz Komisji Beata Machul-Telus:**
To prosimy na piśmie. Propozycja.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Proszę zgłosić wniosek na piśmie.

**Sekretarz Komisji Beata Machul-Telus:**
Bo nie wiem, nad jakim wnioskiem mamy głosować.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Konkretnie niech pan napisze, o co chodzi.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
O skreślenie w punkcie 12 wyjazdu do województwa śląskiego…

**Sekretarz Komisji Beata Machul-Telus:**
Prosimy do mikrofonu, panie pośle.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Zaraz tam to napiszę. Jak nie wpisujemy w punkcie konkretnie, to wnoszę o skreślenie. Jak wpiszemy, o jakie mniejszości etniczne i narodowe chodzi, to zostaje.

**Poseł Ewa Kołodziej (PO):**
Ale czego się pan boi?

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**
No, to wszystkich tych…

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
A mogę to zgłosić czy nie? Mogę formalnie, tak?

**Poseł Ewa Kołodziej (PO):**
Ależ proszę.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
To proszę bardzo. Po prostu poproszę o przegłosowanie skreślenia tego punktu i koniec.

**Poseł Anna Cicholska (PiS):**
Nie, ale nie możemy skreślić…

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**
Nie skreślamy, bo widzimy potrzebę wizyty w województwie śląskim.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
No, tak.

**Sekretarz Komisji Beata Machul-Telus:**
Przepraszam państwa. Czy mogę mieć propozycję?

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Jest pan jedynym posłem, który nie chce widzieć Komisji w swoim województwie. Jeszcze takiego nie spotkałam.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Otóż chcę. Tylko tutaj wypiszmy mniejszości narodowe.

**Sekretarz Komisji Beata Machul-Telus:**
Jeżeli można, pani przewodnicząca, miałabym taką propozycję techniczną, żeby uwzględnić postulat pana posła, a nie wypisywać ich enumeratywnie, to napisać, że będzie to „Informacja na temat sytuacji i problemów mniejszości narodowych i etnicznych zgodnie z ustawą o mniejszościach narodowych i etnicznych”…

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Zgodnie z ustawą. Proszę bardzo. Oczywiście, że tak.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Tak, ale proszę złożyć ten wniosek na piśmie do sekretariatu.

**Poseł Anna Cicholska (PiS):**
Dopisanie ustawy, tak?

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
To wtedy nie ma uwag. Oczywiście, że nie ma.

**Poseł Małgorzata Pępek (PO):**
Ale mamy ograniczony czas i chcemy…

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
No, zgodnie z ustawą. Jedziemy tam do mniejszości romskiej, dokładnie do Bielska i w inne miejsca. Absolutnie.

**Poseł Szymon Giżyński (PiS):**
To przegłosujmy już teraz i będzie spokój.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
Głosujmy. „Zgodnie z ustawą” i wtedy głosujemy. Przyjmujemy plan pracy, tak? Jaki to problem?

**Poseł Ryszard Galla (niez.):**
A co z tym Żywcem?

**Poseł Anna Cicholska (PiS):**
Dobrze. „Zgodnie z ustawą”, tak?

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
No, tak. Dokładnie tak i tyle. Kropka.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
To niech pan napisze i to złoży.

**Poseł Czesław Sobierajski (PiS):**
I jest to napisane. „Zgodnie z ustawą” i koniec. Wszystko jasne.

**Poseł Anna Cicholska (PiS):**
Dobrze, będzie dopisane.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**
Ale przegłosujemy. Kto jest za wnioskiem pana posła Sobierajskiego? Proszę o podniesienie rąk.

**Poseł Anna Cicholska (PiS):**

Że dopisać „zgodnie z ustawą".

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Tak, chodzi o zmianę zapisu. Kto jest za? Kto jest przeciw?

**Sekretarz Komisji Andrzej Kniaziowski:**

6 posłów za, 3 przeciw, 1 wstrzymał się od głosu.

**Przewodnicząca poseł Danuta Pietraszewska (PO):**

Tak. Wniosek przeszedł. Przyjmujemy plan pracy łącznie ze zmianą.

Dziękuję państwu bardzo. Zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję państwu za udział.